

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 865/20
23.4.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Марије Терзић, председника већа, Јелене Стојилковић и Јасне Беловић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., ул. ... бр. ..., чији је пуномоћник адвокат Данило Недељковић из Београда, ул. Краља Милана бр.33/10, против тужене Addiko Bank a.d. Београд, Нови Београд, Булевар Михајла Пупина бр.6, као правног следбеника Нуро Alpe Adria Bank a.d. Београд, коју заступа адвокат Весна Трлајић из Новог Београда, ул. Стојана Аралице бр.20/16, ради накнаде штете, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Трећег основног суда у Београду П бр.7261/17 од 02.09.2019. године, у седници већа одржаној дана 23.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Трећег основног суда у Београду П бр.7261/17 од 02.09.2019. године а жалба тужиоца **ОДБИЈА**, као неоснована.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом у ставу првом одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му исплати износ од 49.000 евра са каматом по стопи коју прописује Европска централна банка почев од 13.11.2009. године до 24.12.2012. године, а почев од 25.12.2012. године са каматом по стопи коју прописује Закон о затезној камати на годишњем нивоу у висини референтне каматне стопе ЕЦБ на главне операције за рефинансирање увећано за 8 процентних поена, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, као неоснован. У ставу другом обавезан је тужилац да туженој на име трошкова парничног поступка исплати износ од 162.900,00 динара.

Против наведене пресуде тужилац је благовремено изјавио жалбу због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно утврђеног чињеничног стања и

погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр.72/11, 55/14, 78/18 и 18/20), Апелациони суд је нашао да је жалба тужиоца неоснована.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1,2,3,5,7 и 9 ЗПП, на које повреде овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности.

Из утврђеног чињеничног стања произилази да је тужилац са правним претходником тужене банке закључио уговор о стамбеном кредиту бр.001623420837/07 дана 09.11.2009. године којим му је стављен на располагање кредит у износу од 15.000 евра који ће користити наменски, у циљу плаћања дела купопродајне цене за стан – гарсоњеру лево бр. ..., површине 25 м², на ... спрату стамбене зграде у ул. ... бр. ..., а према предуговору о купопродаји непокретности закљученим 15.10.2009. године, између корисника кредита као купца и ББ као продавца. Дана 10.11.2009. године закључен је уговор о отварању и вођењу девизног рачуна између правног претходника тужене банке и тужиоца, девизни рачун бр. ..., с тим што је истог дана отворен девизни рачун и депоненту ББ бр. ... Пред Петим општинским судом у Београду је 12.11.2009. године под Ов.бр.30580 оверен уговор о купопродаји који је закључен између ББ као продавца с једне стране и АА као купца са друге стране, предмет уговора је била купопродајапредметне гароњере за купопродајну цену од 54.000 евра с тим што је продавац на име капаре примио износ од 5.000 евра у динарској противвредности. Тужилац је истог дана по уплатном налогу на свој девизни рачун уплатио новчани износ од 33.000 евра, док је по налогу од 13.11.2009. године извршен пренос средстава по купопродајном уговору са рачуна тужиоца као купца на рачун продавца ББ у износу од 49.000 евра односно 4.629.010,40 динара. Пресудом Првог основног суда у Београду К 6402/11 од 26.12.2011. године, која је постала правноснажна 08.05.2012. године, непарничар ВВ је оглашен кривим што је у новембру 2009. године и у септембру 2010. године у два наврата, у намери да себи прибави противправну имовинску корист, довео у заблуду оштећене АА и ГГ лажним приказивањем чињеница да је он власник станова у ... и то стана у ул. ... бр. ... и стана у ул. ... бр. ... и тиме навео оштећене да у својству купаца са њим закључе уговор о купопродаји наведених станова и да му на штету своје имовине на име купопродајне цене станова предају новац у укупном износу од 112.000 евра, што у динарској противвредности износи 11.253.488,70 динара, при чему се окривљени приликом обављања свих правних послова користио и лажно представљао као ББ и користио наведену личну карту са својом фотографијом чиме је извршио продужено кривично дело преваре из члана 208 став 4 у вези са ставом 1 КЗ у вези са чланом 61 КЗ и осуђен је на казну затвора у трајању од пет година и новчану казну у износу од 200.000,00 динара. Наведеном пресудом одлучено је о имовинско-правном захтеву оштећених па је окривљени ВВ обавезан да оштећеном АА исплати износ од 5.098.019,90 динара у року од 15 дана од правноснажности пресуде под претњом принудног извршења. Пресудом на основу признања Првог основног суда у Београду П 91182/10 од 14.03.2011. године која је постала правноснажна 09.04.2011. године утврђено је да је поништен уговор о купопродаји непокретности – стана гарсоњере бр. ... који се налази у ... у ул. ... бр. ... који је оверен пред Петим општинским судом у

Београду Ов.бр.30880/2009 дана 12.11.2009. године као незаконит по тужби тужиоца ББ против туженог АА. Извршни одбор банке донео је одлуку којом се даје сагласност за брисање укњижбе заложног права бр.35778/11 од 30.11.2011. године. Из Обавештења одељења за управне послове Управе за послове МУП-а РС бр.06/1 бр.205.4-40/2010 од 20.01.2010.године, произилази да лична карта рег.бр. ... сер.бр. ... није издата од стране Полицијске управе за Град Београд. Правноснажном пресудом Трећег основног суда у Београду П 15717/13 од 05.9.2014.године утврђено је да је ништав Уговор о отварању и вођењу девизног рачуна бр. ... закључен дана 10.11.2019.године на име ББ.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је правилном применом одредби члана 170 ст. 1 ЗОО те одредбе члана 8 став 1 тачка 1 Закона о спречавању прања новца и финансирања странака, те тачке 2, одредбе члана 9 став 1 тачка 1 и тачке 4 истог закона, члана 13, члана 81 став 1 тачка 3 истог закона, као и Закона о личној карти, одбио тужбени захтев тужиоца као неоснован, закључивши да се туженој не може ставити на терет да њен запослени, који је био ангажован да у конкретном случају отвори девизни рачун на име ББ (ВВ), није поступао са повећаном пажњом и супротно правилима и обичајима струке. Одговорност тужене за штету односно њеног радника приликом отварања рачуна за пренос тужиочевих средстава цењена је према правном стандарду “пажња доброг стручњака”, запослени је утврдио идентитет странке приликом отварања рачуна и преноса средстава, извршио је увид у личну карту лица које је отварало рачун, која је имала фотографију тог лица, садржала ознаку издавања “трајно”, што даље значи да поступање радника банке није било противно правилима струке, нити правилима банкарске праксе.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање, правилно је првостепени суд применио материјално право и одлучио као у изреци ожалбене пресуде, када је одбио тужбени захтев тужиоца као неоснован.

Разлоге које је дао првостепени суд за доношење поменуте одлуке у свему и овај суд, прихвата као правилне и на закону засноване.

Тужилац у чињеничним наводима тужбе и током поступка истиче да је он преварен од стране банке, да му је штету проузроковао радник банке која је према њему несмотрено поступала јер је отворила девизни рачун лицу ВВ који се представио као ББ на основу фалсификоване личне карте, будући да није утврдила да се ради о фалсификованом документу а на који рачун је по његовом налогу извршен пренос девизних новчаних средстава ради реализације уговора о купопродаји и са ког је ВВ подигао новац, па је тужена банка у обавези да му врати на тај рачун уплаћена девизна новчана средства.

Дакле, тужилац одговорност за штету базира на основу кривице тужене а да би до реализације исте дошло морају бити испуњени општи услови из одредбе члана 154, 155 и 158 Закона о облигационим односима: да постоји штета, да је штета настала противправном радњом или пропуштањем штетника, да се та радња и настала штета могу приписати у кривицу штетника и да постоји узрочна веза између противправне радње и штете и из чл. 170 ст.1 истог закона.

Апелациони суд је ценио наводе жалбе тужиоца у којима он истиче да је погрешно првостепени суд утврдио да на страни запосленог тужене није било пропуста, јер на лажној личној карти последњи број, тачније број 6 укуцан је до пола, а све до 1999.године, личне карте је издавала Социјалистичка Федеративна Република Југославија, а на лажној је било уписано да је издала Савезна Република Југославија, а коју мањкавост је радник тужене морао уочити да је поступао са пажњом доброг стручњака, односно са повећаном пажњом, јер приликом саслушања када су предочене права и лажна лична карта, без двоумљења је показала која је лична карта лажна. Дакле, поступила је противно одредби члана 13 Закона о спречавању прања новца и финансирању тероризма. Како је уговор о отварању и вођењу девизног рачуна за ББ проглашен ништавим, странке треба да изврше реституцију као последицу ништавости у складу са одредбом члана 104 ЗОО, тужиоцу као налогодавцу треба да се изврши пренос средстава који је уплаћен на ништав рачун али је сматрао да су исти неосновани.

Ово са разлога што је овлашћени службеник банке при закључењу уговора о отварању и вођењу девизног рачуна бр. ... од 10.11.2009.године, у свему поступао на начин прописан одредбом члана 9 став 1 тачка 1 Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма и члана 8, утврдио је и проверио идентитет странке на основу документа, личне карте а како је то прописано и одредбом члана 13 наведеног закона, извршио је увид у лични документ, личну карту уз обавезно присуство лица чија се идентификација врши. По извршеним проверама отворен је напред наведени девизни рачуна а на име лица ББ. У конкретном случају нема кривице радника тужене тако да није испуњен један од законом кумулативно прописаних услова одговорности за штету.

Првостепени суд је правилно утврдио да је запослени тужене поступала онако како је требало. Њено понашање се кретало у границама разумног и пажљивог. Дакле, не постоји кривица радника тужене као ни намера и непажња за проузроковање штете тужиоцу.

То што је правноснажном пресудом Трећег основног суда у Београду П 15717/13 од 05.09.2014. године усвојен тужбени захтев тужиоца ББ и утврђено да је ништав уговор о отварању и вођењу девизног рачуна бр. ... од 10.11.2009. године, закључен између правног претходника тужене банке и ББ, није довољно за обавезивање тужене да тужиоцу исплати износ од 49.000,00 евра по чијем налогу је тај новчани износ пребачен на тај девизни рачун, када се има у виду одредба члана 108 Закона о облигационим односима којом је прописано да уговарач који је крив за закључење ништавог уговора одговоран је свом сауговарачу за штету коју трпи због ништавости уговора, ако овај није знао или према околностима није могао знати за постојање узрока ништавости. То се у конкретном случају односи на одговорност трећег лица, ВВ који је тај уговор закључио са туженом банком, својом кривицом односно извршењем кривичног дела преваре а не може се односити на тужиоца пошто он није уговорна страна по том уговору.

Такође је без значаја жалбени навод тужиоца у коме он истиче да је првостепени суд у образложењу погрешно навео да је запослени туженог поступао са пажњом

доброг домаћина те да је сравнио податке са поузданим извором – купопродајним уговором а да је предметни уговор закључен два дана после закључења уговора о вођењу депозита, када предњи навод у контексту свих осталих изведених доказа и утврђеног чињеничног стања не утиче на законитост и правилност ожалбене одлуке.

Наиме, овде тужиоцу је штета проузрокована преварном радњом окривљеног ВВ који га је довео у заблуду и лажно се представио као власник стана у ... у улици ... број ... и навео га на закључење уговора о купопродаји предметног стана стим што је претходно користио лажну личну карту на име ББ на којој је била његова фотографија. (штетни догађај из којег је тужиоцу проузрокована штета није отварање девизног рачуна од стране тужене). Тим фалсификованим документом он је прибавио сву потребну документацију везану за предметни стан, уговор о откупу стана, потврду о плаћеном порезу, власнички лист за наведени стан, у Агенцији за промет некретнина “ДД” огласио продају наведеног стана, закључио предуговор о купопродаји дана 15.10.2009. године, што значи да је он у више наврата користио исти лични документ, личну карту и нико од лица односно органа којима се он обраћао и легитимисао са истом том лажном личном картом није утврдио да је у питању лажна лична карта. (што говори у прилог чињеници да службеник банке који је отварао девизни рачун када је сравнио лице које се легитимисало као ББ са личном картом на којој се налазила фотографија окривљеног ВВ није могао да утврди да се ради о лажној личној карти.) Окривљени ВВ је правоснажном пресудом Првог основног суда у Београду на основу члана 206 став 2 ЗКП обавезан да овде тужиоцу на име имовинскоправног захтева исплати новчани износ од 5.098.019,00 динара, будући да је у том износу прибавио противправну имовинску корист односно тужиоцу проузроковао штету (противвредност од 54.000 евра).

Приликом одлучивања, овај суд је ценио и остале наводе жалбе, али како нису од одлучног значаја, не могу довести до другачије одлуке, овај суд их у смислу одредбе члана 396 став 1 ЗПП није посебно образлагао.

Правилном применом одредбе члана 150, 153, 154 и 163 ЗПП су туженој признати трошкови спора, с обзиром да је била заступана од стране пуномоћника из реда адвоката, којом приликом су јој признати само нужни и потребни трошкови за вођење ове парнице, а све с обзиром на важећу АТ и ТТ у време доношења одлуке.

На основу свега изложеног, а сходно члану 390 и члана 401 тачка 2 ЗПП, донета је одлука као у ставу првом изреке ове пресуде.

Како тужилац није успео са жалбом, то нема право на накнаду трошкова другостепеног поступка, па је донета одлука као у ставу другом изреке, а сходно одредби члана 165 став 1 ЗПП.

**Председник већа-судија
Марија Терзић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић

